

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta (HE 26/2023 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Markku Kinnunen, työ- ja elinkeinoministeriö
- taluspäällikkö Heikki Mannermaa, Energiavirasto
- toimitusjohtaja Markku Tommiska, Suomen Kaasuyhdistys ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Paikallisvoima ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annettua lakia. Sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja on tarpeen korottaa vastaamaan Energiaviraston maksuosuutta Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämän sijaintietopalvelutoiminnan kuluista.

Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Voimassa olevan sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain mukaan jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu sekä maakaasunjakeluverkon haltijan maakaasuverkkomaksu on 1,6 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikau-

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2023 vp

den myyntituotoista, kuitenkin vähintään 6 000 euroa. Hallituksen esityksessä ehdotetaan edellä mainittujen lukujen korottamista 1,7 promilleen ja 7 000 euroon.

Lain tarkoituksena on korottaa sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja Energiaviraston lisämenoja vastaavasti siten, että maksut kattavat verkkovalvonnan kustannukset. Esityksen mukaisilla korotuksilla on arvioitu kerättävän vuodesta 2024 alkaen valtiolle vähintään 300 000 euroa, ja sillä katetaan Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämää sijaintitietopalvelutoimintaa sähköverkonhaltijoiden osuuden osalta. Lainmuutos nostaa toteutuessaan sähkön ja maakaasun jakeluverkon haltijoiden kustannuksia jonkin verran. Sähkön ja maakaasun jakeluverkkotoiminnan maksujen korotukset voivat hallituksen esityksen mukaan nostaa jakeluhintoja joitakin promilleja.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kritiikkiä sekä keskitetyn sijaintitietopalvelun tarpeellisuudesta että sen rahoittamistavasta. Talousvaliokunta toteaa, että sijaintitietopalvelu perustuu verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annettuun lakiin (276/2016). Liikenne- ja viestintävaliokunta on korostanut em. lakia koskevassa mietinnössään, että tietopisteen tekninen toteutus, tietojen luovuttaminen ja tietojen muu hyödyntäminen tulee olla suunniteltu ja toteutettu kaikilta osin täyttämään korkean tietoturvallisuuden vaatimukset ja että tietopisteen käytettävyyden ja turvallisuuden välillä on löydettävä tasapaino, jossa yhteiskunnan turvallisuus ei missään olosuhteissa vaarannu (LiVM 3/2016 vp). Talousvaliokunta toteaa, että viimeaikainen turvallisuusympäristön muutos korostaa näitä näkökohtia entisestään.

Nyt käsiteltävänä olevassa lakiesityksessä ei oteta kantaa sijaintitietopalvelun tarkoituksenmukaisuuteen, kustannusten avoimuuteen tai niiden jakautumiseen eri verkkotoimijoiden kesken. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella talousvaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana. Valiokunta pitää kuitenkin tarpeellisena, että valtioneuvosto seuraa ja arvioi sijaintitietopalvelun käyttöastetta, kokonaiskustannuksia ja kustannusten jakautumista eri toimijoiden kesken.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 26/2023 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2023 vp

Helsingissä 24.11.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sakari Puisto ps
varapuheenjohtaja Ville Kaunisto kok
jäsen Kaisa Garedeu ps
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Matias Mäkyne sd
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Juha Viitala sd
varajäsen Pauli Aalto-Setälä kok
varajäsen Juha Mäenpää ps
varajäsen Jorma Piisinen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen